

MANUÁL PRO ZAVEDENÍ EVROPSKÉ SÍTĚ SOCIÁLNÍHO DRUŽSTEVNITCVÍ

“JEDNOTNÝ HLAS PRO SOCIÁLNÍ DRUŽSTVA”

Úvod

Sítě jako příklad sdílení, vzdělávání a upotřebení

Pří práci na rozvoji školícího programu projektů ENTCOM se konsorcium setkalo s některými příklady národních sítí, jako jsou:

Akční tým venkovské obecní rady po celé Anglii

Tato síť/systém byla vytvořena v roce 1924 s cílem poskytnout podporu venkovským komunitám v Anglii, pomáhat komunitním představitelům v jejich práci na obecním plánování, povinnostech, koncilii a blahobytu. RCC (Regional Cooperation Council – regionální družstevní rada) organizuje soutěže, aby povzbudila obce k vytváření nových projektů a maximalizování využití existujících služeb a prostředků.

Zdroj: <http://www.ruralcc.org.uk/>

ViabilityNet v Praze

ViabilityNet program spojuje a podporuje skupiny jednotlivců a neziskové organizace, které se angažují v posilování občanské společnosti ve střední, východní a severovýchodní Evropě. Nadace Via pomáhá skupinám lidí, kteří přebrali iniciativu pro vytváření pozitivní změny v jejich obcích. Práce na vytváření sítě spočívá na víře, že smysl pro odpovědnost, ochota podílet se na veřejných zakázkách a správa našich komunit jsou nezbytné pro život ve svobodné společnosti.

<http://viafoundation.org/serving-communities/viabilitynet.shtml>

Vycházejte z těchto příkladů s ohledem na důležitost jejich sdílení, uče se ze vzájemných zkušeností, pracujte na analýze místních potřeb, rozšiřujte lokální zdroje a podněcujte místní angažovanost -pro toto všechno ENTCOM projekt převzal doporučení od Evropské sítě sociálních družstev.

Smysl této příručky

Tato příručka pojednává o výhodách systémové spolupráce mezi sociálními družstvy, jako je sdílení společných problémů a poskytování prostředků, doplňování znalostí a schopností, zahájení procesu vytváření sítí kontaktů.

“Sociální družstvo” můžeme definovat jako sdružení lidí, v malé místní komunitě, kteří poskytují služby, které dosud nebyly v této komunitě zřízeny, a řídit společný blahobyt prací a zapojení občanů. Sociální družstvo se vyznačuje aktivní účastí velkého počtu občanů, kteří sami sebe zorganizovali do družstva se stejným společným účelem.

“Sítě/system sociálních družstev” je považována za integrovanou součást projektu ENTCOM – projekt za účelem vytváření hodnoty, podpory a poskytování prostředků, zkušeností a osvědčených postupů pro stávající družstva, skupiny, které pracují na nové iniciativě sociálního družstva.

Kromě toho, přístupy k zahájení vytváření sítí kontaktů často kladou příliš velký důraz na infrastrukturu. Není kladen dostatečný důraz na spolupráci mezi místními iniciativami.

Pokyny se soustředí na to “jak zahájit vytváření sítí sociálních družstev” a “jak být sjednoceni jako celek v různých částech země”.

Síť komunitních družstev je chápána jako skupina právně nezávislých organizací (a jejich jednotlivců), které si kladou za cíl, aby spolupracovaly dohromady na dlouhodobé bázi s výrazně menší centralizovanou řídicí funkcí než tradiční organizace.

Specifické záměry těchto sítí/systemů jsou:

- Pomoc družstevníkům a členům sociálního družstva pochopit hlavní aspekty (faktory úspěchu) v procesu sestavování;
- Umožnit jim zkrátit proces, ušetřit čas a zároveň mít efektivnější výsledky;
- Uvézt začínající skupiny do již existujících iniciativ, sdílet zkušenosti a zdroje.

Počáteční fáze je obzvláště kritická pro další stadia vytváření sítí družstevní spolupráce a vyžaduje pečlivé vedení a podporu.

Faktory úspěchu pro síť/system sociálních družstev

Osvědčené postupy ukazují, že úspěch sítě sociálních družstev do značné míry závisí na pěti hlavních faktorech:

Řízení systému: Musí být identifikována potřeba síťové spolupráce, která musí mít i základní pravidla. Síť/systemy jsou organizace s trochou hierarchie. Správa sítě hraje důležitou roli v procesu iniciace. Síť musí definovat svou vlastní správu a také praktikovat oběh jejich členů pro řízení a koordinaci činností.

Příležitost se projevuje sama: Když je síť iniciována skupinou sociálních družstev nebo podpůrnou organizací, úspěšné kroky k vytvoření sítě sociálních družstev vedou k produktivní spolupráci.

Musí být zaručen závazek aktivní spolupráce: Aktivní zapojení všech účastníků a vhodné rozdělení zdrojů (časových a personálních) jsou zásadní pro to, aby systém mohl identifikovat a realizovat příležitosti.

Musí být vytvořena důvěra jako základ družstevního fungování: Sociální družstva se musí vzájemně poznat a spolupracovat s cílem vytvořit vzájemnou důvěru. Je také důležité, aby se síť nepsoléhaly jen na osobní důvěru, ale také stanovily normy pro institucionalizaci důvěry.

Výměna informací musí být intenzivní: Při zahájení vytváření sítě spousta informací musí být sdílena mezi potenciálními členy této sítě, které se musí navzájem dobře poznat. Musí být odhaleny běžné problémy, v různých oblastech zemí, a družstevník a další členové sociálního družstva se musí pokusit překonat tyto problémy prostřednictvím systému sociálních družstev.

Proces iniciace

Těžištěm této kapitoly je důraz na proces zahájení vytváření sítě sociálních družstev. Družstevníci se musí spojit tak, aby proces iniciace mohl být přirovnán k formování skupiny nebo týmu. Skládá z následujících fází:

FORMOVÁNÍ ➡ DISKUZE ➡ NORMA ➡ PROVEDENÍ

Každá fáze musí být dokončena dříve, než bude dosaženo další fáze. Ve fázi formování se sejde nově zřízený tým. Ve fázi diskuze mají členové skupiny za cíl rozvíjet společné porozumění a někdy za předpokladu konfliktu. Ve fázi normy se skupina nakonec dohodne na konkrétních pravidlech hry a pak plní úkoly. Ve fázi provedení, skupina začne vytvářet řešení pro běžné problémy venkovských komunit.

Tento model má ilustrovat, že při zahájení sítě sociálních družstev, projdou skupiny několika fázemi – formování, diskuze, norma – před tím, než mohou začít konat/provádět. Toto je úlohou a výzvou iniciátora sítě – vedení skupiny prostřednictvím těchto fází, které vyžadují velké množství času a úsilí, v závislosti na konkrétní situaci.

Pět kroků pro propojení družstev

A) Učinit první krok (Sloučit družstva)

Na samém začátku fáze formování, je nutné poprvé shromáždit řadu sociálních družstev a komunitních iniciativ. Tato skupina potenciálních členů sítě/systému by měla být dostatečně velká, aby zajistila, že společné problémy venkovských komunit se nakonec stanou globálními problémy, které je třeba řešit prostřednictvím spolupráce.

B) Vytvořit zájem o propojení

Dalším krokem je okamžitě navázat na první povědomí vytvořené za účelem iniciování skutečného zájmu o model sítě sociálních družstev. Toto jádro skupiny by se mělo setkat na několika neformálních, ale moderovaných zasedání s cílem vytvořit společný program co nejdříve.

C) Přesunutí se od zájmu k závazku

V této fázi ještě není vyhráno, protože ten nejobtížnější úkol je, aby se družstva přesunula z toho, že mají o tuto síť zájem, k tomu se doopravdy aktivně zamyslet nad alternativním řešením společných problémů a jejich realizaci.

D) Prosazování dialogu o systému s institucemi a veřejnoprávními subjekty:

Hlavním účelem této sítě je zvýšit kapacitu organizací občanské společnosti a posílit jejich úlohu v rámci podílení se na demokracii.

Hlavní očekávané výsledky této sítě jsou:

- Rozšířit vliv sociálních družstev
- Posílit kapacitu družstevníků a členů pro rozšíření jejich agendy; posílit také spolupráci a vytváření sítí v rámci družstevníků a mezi zúčastněnými stranami
- Vzbudit obecné povědomí o sociálním družstevnictví
- Identifikace společných ekonomických, sociálních a kulturních potřeb venkovských oblastí
- Příprava žádostí pro tvorbu právních předpisů a vytváření školících programů a adekvátních pomůcek.

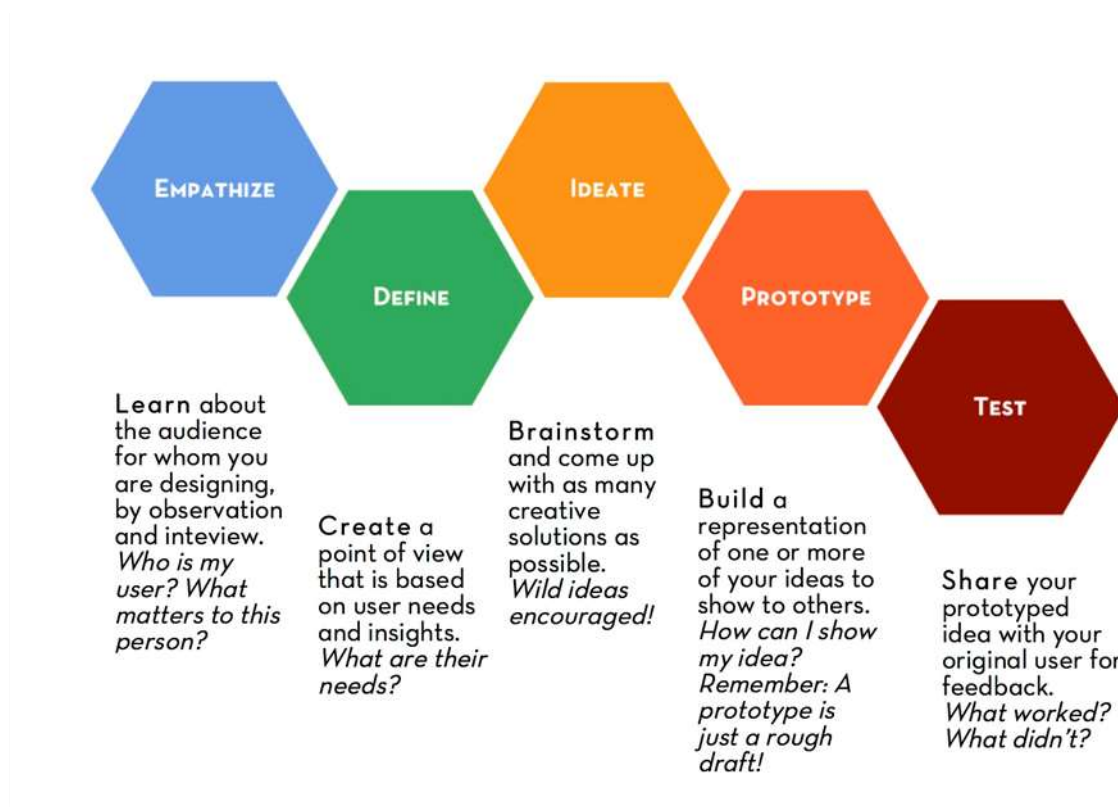
E) Plánování pro trvalou udržitelnost

Družstevní sítě vyžadují dobré řízení (externí nebo interní) úsilí před tím než mohou sítě fungovat a vytvářet hodnoty. Proto potřebují být co nejdříve identifikovány a zaznamenány záležitosti, které postihují venkovské komunity zapojené jakožto

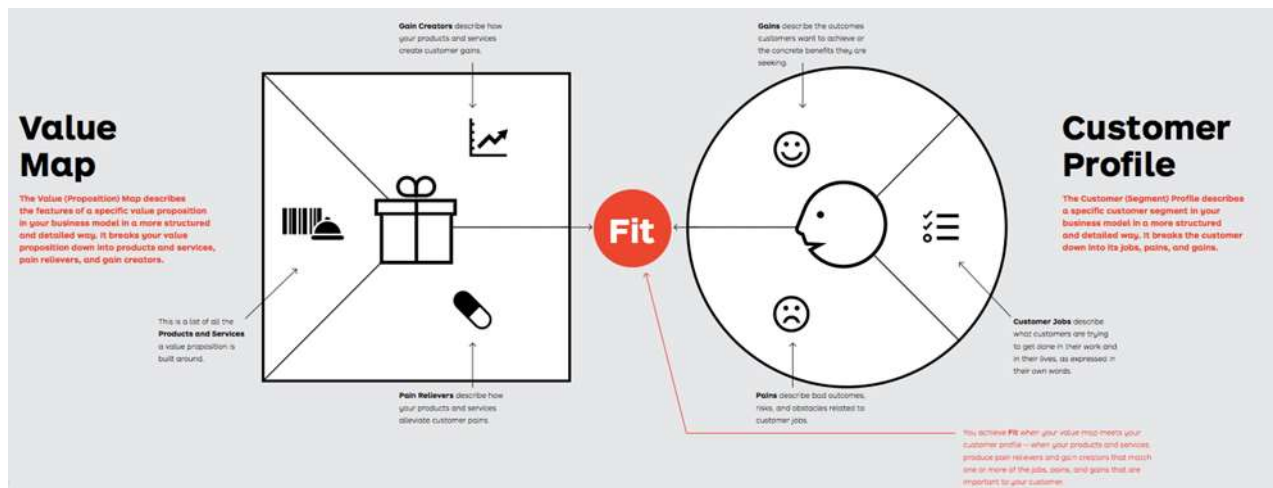
členové této sítě. Toto by mělo být připraveno na začátku, aby se mohlo pracovat na udržení kontaktu a zájmu o společné cíle.

Doporučení

Jeden z největších problémů sítě mohou být obtíže s podporováním lokálních iniciativ v jejich počáteční fázi. Níže jsou znázorněny nástroje a praktiky ENTCOM projektů (zdůrazněte – definujte – představte si – vytvořte model a testujte):

Síť musí podpořit skupiny a družstevníky v jejich práci na odhadu hodnoty "obchodního nápadu" skrze výměnu zkušeností během školících kurzů ENTCOM a provedenou praxí.

Toto může být učiněno jakýmsi neformálním mentoringem a "doučovací" programem mezi členy, kteří jsou v různých fázích jejich projektů.